

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра іноземної філології та перекладу

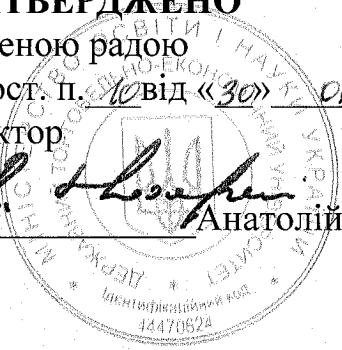
ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

(пост. п. 10 від «30» 06 2022р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС В ЛІНГВІСТИЦІ /

POLITICAL DISCOURSE IN LINGUISTICS

РОБОЧА ПРОГРАМА /

COURSE OUTLINE

освітній ступінь	Магістр	/	Master
галузь знань	03 Гуманітарні науки	/	Humanities
спеціальність	035 Філологія	/	Philology
спеціалізація	Прикладна лінгвістика	/	Applied Linguistics Political Linguistics, English

Київ 2022

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автор: Н.А. Латигіна, доктор політичних наук, професор

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
іноземної філології та перекладу
Протокол № 8 від «14» червня 2022 р.

Рецензенти: О.М. Циганок, доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри іноземної філології та перекладу;
О.В. Буряченко, кандидат політичних наук, доцент,
виконавчий директор Асоціації органів місцевого
самоврядування «Міжнародна асоціація малих громад»

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС В ЛІНГВІСТИЦІ / POLITICAL DISCOURSE IN LINGUISTICS

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	магістр	/ master
галузь знань	03 Гуманітарні науки	/ Humanitarian Sciences
спеціальність	035 Філологія	/ Philology
Освітня програма	Прикладна лінгвістика (політична лінгвістика, англійська мова)	/ Applied Linguistics (Political Linguistics, English)

1. Структура дисципліни та розподіл годин за темами (Тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		Лекції	Практичні (семінарські) заняття / МК	Самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Основні напрямки дослідження політичного дискурсу в лінгвістиці.	12	2	2	8	О; ЕК; П; ТЗ; РП; ДОП.
Тема 2. Політична мова в системі комунікаційних зв'язків.	18	2	2	14	О; ЕК; ТЗ; П; Д; РП; ДОП.
Тема 3. Загальна характеристика політичного дискурсу.	12	2	2	8	О; ЕК; Д; П; ТЗ; РП; ДОП.
Тема 4. Базові концепти політичного дискурсу.	12	2	2	8	О; ЕК; Е; ТЗ; РП; П; ДОП.
Тема 5. Категоризація світу політики у знаках політичного дискурсу.	12	2	2	8	О; ЕК; П; ТЗ; РП; ДОП.
Тема 6. Міфи і міфологеми в політичному дискурсі	14	4	2	8	О; ЕК; П; ТЗ; РП; ДОП.
Тема 7. Політична афористика:жанри і функції.	12	2	2	8	О; ЕК; ТЗ; П; РП; Е; ДОП.
Тема 8. Іntenціональні характеристики політичного дискурсу.	12	2	2	8	О; ЕК; П; РП; ТЗ; Д; ДОП.
Тема 9. Параметри структурування жанрового простору політичного дискурсу.	12	2	2	8	О; ЕК; ТЗ; П; Е; РП; ДОП.
Тема 10. Жанровий простір політичного дискурсу.	12	2	2	8	О; ЕК; П; ТЗ; РП; ДОП.
Тема 11. Дискурс	16	-	2	14	П; РП; ТЗ.

війни в сучасній літературі.					
Тема 12. Концепт дискурсу та його застосування до аналізу взаємодії політичної й адміністративної комунікації.	12	2	2	8	О; ЕК; Д; П; ТЗ; РП; Е; ДОП.
Тема 13. Особливості політичного дискурсу та його вплив на систему державного управління.	12	2	2	8	О; ЕК; Д; ТЗ; П; РП; ДОП.
Тема 14. Шляхи вдосконалення та розвитку політичного дискурсу.	12	2	2	8	ККР; Е; ТЗ; П.
Разом	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні скорочення:

Д – дискусія;

О – опитування;

ДОП – доповідь (дайджест);

П – презентація;

ККР – комплексна контрольна робота.

РП – реферативне повідомлення

ТЗ – творче завдання;

ЕК – експрес-контроль;

Е – есе;

2. Тематика та зміст лекційних, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів

Результати навчання	Навчальна діяльність* ¹	Робочий час студента, год
1	2	3
Знати: основні напрямки дослідження та аналітичні підходи щодо політичного дискурсу в лінгвістиці. Вміти: пояснювати базові поняття «текст», «дискурс»; виокремлювати характерні риси, особливості та відмінності аналітичних підходів до вивчення політичного дискурсу.	Тема 1. Основні напрямки дослідження політичного дискурсу в лінгвістиці. Лекція. План лекції 1. Системний підхід. 2. Лінгвістичний підхід. 3. Дескриптивний підхід. 4. Визначення базових понять: «текст» і «дискурс». Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.1-20]; 2 [с.50-70]; 3 [с.2-16]; 4 [с.18-30]; 5 [с.1-17]. Додатковий: 6 [с.5-7]; 7 [с.232-с 233]; 8 [с.101-с 103]; 13 [с.80-92]; 17 [с.7-17]; 21 [с.1-с 8]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Політичний дискурс: аналітичні підходи. План практичного заняття 1. Критичний підхід. 2. Когнітивний підхід. 3. Символічний підхід. 4. Функціональний підхід. 5. Організаційний підхід. 6. Екологічний підхід.	2 2

¹ Курсивом визначено інтерактивні методи навчання з навчальної дисципліни «Політичний дискурс в лінгвістиці».

Завдання для самостійної роботи студентів:

1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю.

2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми.

3. Знайти в Інтернеті не менше п'яти сайтів, присвячених політичному дискурсу в лінгвістиці. Заповнити таблицю:

Сайт	Проблематика

4. Відвідати сайт <http://www.nbuv.gov.ua> та знайти не менше п'яти дисертаційних досліджень сучасних українських науковців, присвячених політичному дискурсу в лінгвістиці. Заповнити таблицю:

Автор	Назва дисертації	Місце	Рік	Мова, на матеріалі якої здійснено дослідження

5. Зробити презентацію у Power Point на тему: «Порівняльний аналіз основних напрямків дослідження політичного дискурсу в лінгвістиці».

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.1-20]; 2 [с.50-70]; 3 [с.2-16]; 4 [с.18-30]; 5 [с.1-17].

Додатковий: 6 [с.5-7]; 7 [с.232-233]; 8 [с.101-103]; 13 [с.80-92]; 17 [с.7-17]; 21 [с.1-8].

Інтернет-ресурси: 30-37.

Знати: визначення терміну «мова політики»; структурні елементи мови політики; специфічність політичної мови. Вміти: пояснювати в чому полягає феномен мови політики; характеризувати ключові моменти культури конфлікту; виокремлювати параметри інституційної етики; висвітлювати взаємозв'язок та взаємовплив мови і політики.	Тема 2. Політична мова в системі комунікаційних зв'язків. Лекція. План лекції 1. Мова політики: поняття і феномен. 2. Інформаційні технології і масова свідомість. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.25-42]; 2 [с.35-49]; 3 [с.29-50]; 4 [с.13-27]; 5 [с.45-53]. Додатковий: 6 [с.9-10]; 10 [с.70-118]; 13 [с.108-117]; 15 [с.8-19]; 18 [с.10-50]; 19 [с.81-с91]; 20 [с.3214-3221]; 22 [с.31-35]; 23 [с.1-18]; 24 [с.1-20]; 25 [с.1-13]; 27 [с.1-15]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Роль політичної мови в комунікації. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Із 3-4 словників виписати визначення терміну «мова політики». Звернути увагу на розбіжності в його тлумаченні. 4. Зробити презентацію у Power Point на тему: «Культура конфлікту і етика відповідальності». 5. Підготуватися до участі у круглому столі «Noam Chomsky –	2 2 14
--	---	-----------------------------

	<i>лінгвіст-інтелектуал»:</i> <i>проаналізувати одну з робіт</i> <i>видатного вченого, на ваш вибір, і</i> <i>написати есе за результатами.</i> <i>Перелік робіт для аналізу</i> -«Відповідальність інтелектуалів»; - «Культура тероризму»; - «Загальне благо»; - «Синтаксичні структури»; - «Мова і розум»; - «Правила та подання»; - «Мінімалістична програма»; - «Про мову»; - «Архітектура мови». Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.25-42]; 2 [с.35-49]; 3 [с.29-50]; 4 [с.13-27]; 5 [с.45-53]. Додатковий: 6 [с.9-10]; 10 [с.70-118]; 13 [с.108-117]; 15 [с.8-19]; 18 [с.10-50]; 19 [с.81-91]; 20 [с.3214-3221]; 22 [с.31-35]; 23 [с.1-18]; 24 [с.1-20]; 25 [с.1-13]; 27 [с.1-15]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: зміст і межі політичного дискурсу; функції політичного дискурсу; загальні характерні риси політичного дискурсу. Вміти: виокремлювати	Тема 3. Загальна характеристика політичного дискурсу. Лекція. План лекції 1.Зміст і межі політичного дискурсу. 2. Функції політичного дискурсу. 3. Системоутворюючі ознаки політичного дискурсу. Специфіка інституціональності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.45-70]; 2 [с.72-94]; 3 [с.63-97]; 4 [с.32-43]; 5 [с.23-43]. Додатковий: 6 [с.12-13]; 8 [с.104-	2

системо- утворюючі ознаки політичного дискурсу; характеризува- ти певну специфіку політичного дискурсу; визначати параметри політичного дискурсу.	105]; 9 [с.27-35]; 13 [с.130-145]; 14 [с.10-17]; 16 [с.263-269]; 17 [с.18-69]; 22 [с.36-42]; 23 [с.20-37]; 24 [с.21-37]; 25 [с.15-31]; 27 [с.16-34]; 28 [с.48-59]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Параметри політичного дискурсу. План практичного заняття 1. Специфіка інформативності політичного дискурсу. 2. Сенсова невизначеність. Фантомність. Фідеїстичність. Езотеричність політичного дискурсу. 3. Роль чинника мас-медіа в політичному дискурсі. 4. Дистанційованість та авторитарність. Театральність. Динамічність політичного дискурсу. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Із 3-4 словників виписати визначення терміну «політичний дискурс». Звернути увагу на розбіжності в його тлумаченні. 4. Підготуватися до дискусії на тему: ««Лінгвістика брехні» як специфічна проблема політичного дискурсу» (підібрати матеріали, аргументацію, контраргументацію). 5. Зробити дайджест з презентацією	2 8
--	--	---

	у Power Point на тему: «Політичний дискурс: що це?» Список рекомендованих джерел: Основний: 1[с.45-70]; 2 [72-94]; 3 [с.63-97]; 4 [с.32-43]; 5 [с.23-43]. Додатковий: 6 [с.12-13]; 8 [с.104-105]; 9 [с.27-35]; 13 [с.130-145]; 14 [с.10-17]; 16 [с.263-269]; 17 [с.18-69]; 22 [с.36-42]; 23 [с.20-37]; 24 [с.21-37]; 25 [с.15-31]; 27 [с.16-34]; 28 [с.48-59]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: сутність культурно-мовних концептів «влада» і «політик»; визначення поняття «харизма»; напрями мовної активності уряду; механізми популяризації рішень; обов'язки спічрайтерів. Вміти: пояснювати що таке «лобіювання»;	Тема 4. Базові концепти політичного дискурсу. Лекція. План лекції 1. Культурно-мовний концепт «влада». 2. Культурно-мовний концепт «політик». 3. Мовна активність уряду. Популяризація рішень. Лобіювання. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.75-95]; 2 [с.95-111]; 3 [с.115-125]; 4 [с.44-65]; 5 [с.55-70]. Додатковий: 7 [с.234-235]; 9 [с.44-67]; 14 [с.25-45]; 15 [с.25-34]; 17 [с.69-96]; 20 [с.3214-3221]; 22[с.44-48]; 23 [с.37-45]; 24 [с.38-45]; 25 [с.32-44]; 27 [с.35-50]; 28 [с.60-75]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Структурні компоненти концептів	2 2

характеризувати структурні компоненти концептів політичного дискурсу; наводити портретні приклади сучасних публічних діячів; розрізняти дебати, суперечки, мітинги; аналізувати проблему авторства.	політичного дискурсу. План практичного заняття 1. Сучасний публічний діяч, поняття харизми. 2. Проблема авторства. Спічрайтери. 3. Дебати. Суперечки. Мітинги. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. . Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Написати есе на тему: «Мій улюблений сучасний політик». 4. Підібрати ілюстративні та текстові приклади дебатів, суперечок та мітингів для демонстрації на практичному занятті. 5. Виконати творче завдання: « Ви – спічрайтер відомого політика. Що входить у ваші обов'язки? Поділіться своїм досвідом». Список рекомендованих джерел: Основний:1 [с.75-95]; 2 [с.95-111]; 3 [с.115-125]; 4 [с.44-65]; 5 [с.55-70]. Додатковий: 7 [с.234-235]; 9 [с.44-67]; 14 [с.25-45]; 15 [с.25-34]; 17 [с.69-96]; 20 [с.3214-3221]; 22 [с.44-48]; 23 [с.37-45]; 24 [с.38-45]; 25 [с.32-44]; 27 [с.35-50]; 28 [с.60-75]. Інтернет-ресурси: 30-37.	8
--	---	----------

Знати: сутність семіотики політичного дискурсу; типологію знаків політичного дискурсу; функціональну структуру семіотичного простору. Вміти: характеризувати опозицію у плані висловлювання: вербальні – невербальні знаки, опозицію за конотативною маркірованістю, опозицію за характером референції; пояснювати і наводити приклади знаків орієнтації, знаків інтеграції,	Тема 5. Категоризація світу політики у знаках політичного дискурсу. Лекція. План лекції 1. Типологія знаків політичного дискурсу. Опозиція у плані висловлювання: вербальні – невербальні знаки. 2. Опозиція за конотативною маркірованістю. Опозиція за характером референції. 3. Функціональна структура семіотичного простору. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.98-115]; 2 [с.113-133]; 3 [с.167-189]; 4 [с.68-78]; 5 с.[71-82]. Додатковий: 6 [с.23-24]; 7 [с.232-238]; 8 [с.101-107]; 9 [с.70-82]; 13 [с.152-167]; 14 [с.50-57]; 15 [с.37-45]; 17 [с.97-133]; 22 [с.50-55]; 27 [с.51-68]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Семіотика політичного дискурсу. План практичного заняття 1. Знаки орієнтації. 2. Знаки інтеграції. 3. Агональні знаки: знаки вербальної агресії. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю.	2 2 8
--	---	---

агональних знаків: знаків вербальної агресії.	2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. <i>Підібрати ілюстративні та текстові приклади знаків політичного дискурсу згідно розглянутої на лекції типології для демонстрації на практичному занятті.</i> 4. Зробити презентацію у Power Point на одну із запропонованих тем: - «Політик як знак». - «Артефакти як політичні символи». - «Графічні символи». - «Вербальні політичні знаки». - «Засоби вербальної агресії». 5. Підготуватися до виконання творчих завдань (робота в малих групах: розробка політичних символів, аналіз референтної ієрархії політичних знаків, створення гасел і девізів). Ознайомитися з роботою Elder C.D., Cobb R.W. <i>The Political Uses of Symbols</i> та зробити її конспект. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.98-115]; 2 [с.113-133]; 3 [с.167-189]; 4 [с.68-78]; 5 [с.71-82]. Додатковий: 6 [с.23-24]; 7 [с.232-238]; 8 [с.101-107]; 9 [с.70-82]; 13 [с.152-167]; 14 [с.50-57]; 15 [с.37-45]; 17 [с.97-133]; 22 [с.50-55]; 27 [с.51-68]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: сутність термінів «міф» та «міфологема»; чинники	Тема 6. Міфи і міфологеми в політичному дискурсі. Лекція. План лекції 1. Сутність термінів «міф» та	4

виникнення політичних міфів; характерні ознаки міфів; ознаки міфологем; функції політичних міфів; співвідношення міфологем з функціональною типологією знаків. Вміти: пояснювати лінгвістичні механізми міфоутворення; виокремлювати типи міфологем; визначати лінгвістичний статус існування міфа в політичному дискурсі; характеризувати роль міфа в політичній комунікації.	«міфологема». 2. Чинники виникнення політичних міфів. 3. Лінгвістичні механізми міфоутворення. 4. Характерні ознаки міфів. 5. Ознаки міфологем. 6. Типи міфологем. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.117-134]; 2 [с.134-154]; 3 [с.195-215]; 4 [с.79-87]; 5 [с.83-94]. Додатковий: 6 [с.25-26]; 14 [с.60-67]; 15 [с.50-67]; 17 [с.133-153]; 23 [с.46-63]; 24 [с.47-60]; 25 [с.45-63]; 27 [с.69-78]; 28 [с.76-83]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Міфологія політичного дискурсу. План практичного заняття 1 Лінгвістичний статус існування міфа в політичному дискурсі. 2. Роль міфа в політичній комунікації. 3. Функції політичних міфів. 4.Співвідношення міфологем з функціональною типологією знаків. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Зробити презентацію у Power Point на тему: «Національно-культурна специфіка політичних міфологем».	2 8
---	---	-------------------

	4. Підібрати приклади політичних міфів (5 прикладів з коментуванням та роз'ясненням). 5. Підготуватися до творчої роботи на практичному занятті (створення політичного міфу). Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.117-134]; 2 [с.134-154]; 3 [с.195-215]; 4 [с.79-87]; 5 [с.83-94]. Додатковий: 6 [с.25-26]; 14[с.60-75]; 15 [с.50-67]; 17 [с.133-153]; 23 [с.46-63]; 24 [с.47-60]; 25 [с.45-63]; 27 [с.69-78]; 28 [с.76-83]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: сутність політичної афористики; основні жанри політичної афористики; функції політичної афористики. Вміти: типологізувати політичну афористику за характером референції, за статусом прецедентності, за ступенем текстової автономності,	Тема 7. Політична афористика: жанри і функції. Лекція. План лекції 1. Сутність політичної афористики. 2. Типологія політичної афористики за характером референції. 3. Типологія політичної афористики за статусом прецедентності та ступенем текстової автономності. 4. Типологія політичної афористики за ілюкативною силою. 5. Типологія політичної афористики за ступенем дейктивності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.150-172]; 2 [с.155-177]; 3 [с.227-243]; 4 [с.88-98]; 5 [с.95-111]. Додатковий: 7 [с.236-238]; 9 [с.85-93]; 13 [с.170-175]; 16 [с.263-269]; 17 [с.153-170]; 18 [с.65-78]; 20 [с.3214-3221]; 23 [с.64-77]; 24 [с.61-82]; 25	2

за ілюстративною силою, за ступенем дейктивності; пояснювати функціональну типологію політичної афористики; характеризувати політичний фольклор.	[с.64-82]; 27 [с.79-95]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Політична афористика як знаковий феномен. План практичного заняття 1. Функціональна типологія політичної афористики. 2. Політичний фольклор. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес - контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Підібрати приклади політичного фольклору та оформити у вигляді презентації у Power Point. 4. Зробити дайджест афоризмів видатних політичних діячів світу. 5. Написати есе на тему: «Якщо ви припускаєте, що немає надії, то ви гарантуєте, що не буде ніякої надії». Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.150-172]; 2 [с.155-177]; 3 [с.227-243]; 4 [с.88-98]; 5 [с.95-111]. Додатковий: 7 [с.236-238]; 9 [с.85-93]; 13 [с.170-175]; 16 [с.263-269]; 17 [с.153-170]; 18 [с.65-78]; 20 [с.214-3221]; 23 [с.64-77]; 24 [с.61-82]; 25 [с.64-82]; 27 [с.79-957]. Інтернет-ресурси: 30-37	2 8
---	--	-------------------

	2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Зробити презентацію у Power Point на одну із зазначених тем: - «Істина у політиці». - «Види маніпуляцій в політичному дискурсі». - «Прогнозування у політичному житті». - «Мовні акти політичного дискурсу». 4. Підготуватися до дискусії на тему: «Інтриги і таємниці в політиці» (підібрати ілюстративний та текстовий матеріал). Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.178-191]; 2 [с.178-198]; 3 [с.251-285]; 4 [с.99-115]; 5 [112-123]. Додатковий: 8 [с.106-107]; 14 [с.82-94]; 15 [с.70-89]; 16 [с.263-269]; 17 [с.171-231]; 18 [с.80-200]; 20 [с.3214-3221]; 22 [с.55-64]; 23 [с.78-85]; 24 [с.83-95]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
--	--	--

Знати: параметри структуруван- ня жанрового простору політичного дискурсу; польову структуру жанрового простору; функціональ- ну структуру жанрового простору.	Тема 9. Параметри структурування жанрового простору політичного дискурсу. Лекція План лекції 1. Диференціація за параметром інституціональності. 2. Диференціація за суб'єктно-адресатними відносинами. 3. Соціокультурна диференціація. 4. Диференціація за подійною локалізацією. 5. Польова структура жанрового простору. 6. Функціональна структура жанрового простору.	2
Вміти: диференціюва- ти жанровий простір політичного дискурсу за параметром інституціона- льності, за суб'єктно- адресатними відносинами, за подійною локалізацією; пояснювати сутність	Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.194-200]; 2 [с.199-215]; 3 [с.316-342]; 4 [с.125-134]; 5 [с.124-138]. Додатковий: 13 [с.180-192]; 14 с.[101-110]; 17 [с.232-246]; 18 [с.210-215]; 23 [с.86-97]; 24 [с.96-120]; 25 [с.83-97]; 27 [с.96-120]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Диференціювання жанрового простору політичного дискурсу.	2
соціокультур- ної диференціації жанрового простору політичного дискурсу.	Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю.	8

	2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Підготуватися до рольової гри (робота в малих групах: відтворення запропонованої комунікативної ситуації). Темі комунікативних ситуацій: - Політичний документ: розробка та впровадження . - Прес-конференція політика. - Публічний виступ політичного діяча. - Міжнародні переговори. - Листи громадян на підтримку або проти конкретного політика. Сутність креативних завдань буде конкретизована викладачем під час практичного заняття. 4. Написати есе на тему: «Мое майбутнє у сфері політичної лінгвістики» та представити його на практичному занятті у вигляді презентації. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.194-200]; 2 [с.199-215]; 3 [с.316-342]; 4 [с.125-134]; 5 [с.124-138]. Додатковий: 13 [с.180-192]; 14 [с.101-110]; 17 [с.232-246]; 18 [с.210-215]; 23 [с.86-97]; 24 [с.96-120]; 25 [с.83-97]; 27 [с.96-120]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
--	---	--

Знати: основні жанри політичного дискурсу; особливості інавгураційних звернень як жанру інтеграції; специфіку гасла як агонального жанру; сутність політичного наративу; як розробити сценарій інтерв'ю.	Тема 10 Жанровий простір політичного дискурсу. Лекція. План лекції 1. Інавгураційне звернення як жанр інтеграції. 2. Гасло як агональний жанр. 3. Політичний наратив. Політичний скандал як наратив. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [2с.02-217]; 2 [с.227-244]; 3 [с.401-417]; 4 [с.141-157]; 5 [с.145-157]. Додатковий: 13 [с.200-215]; 14 [с.115-125]; 15 [с.95-120]; 16 [с.263-269]; 17 [с.246-286]; 18 [с.220-231]; 20 [с.3214-3221]; 23 [с.98-117]; 24 [с.125-138]; 27 [с.121-134]. Інтернет-ресурси: 30-37.	2
Вміти: описувати політичний скандал як наратив; характеризувати біографію політика як різновид політичного тексту; аналізувати політичні програми (виокремлювати їх структурні й семантичні особливості); створювати	Практичне заняття. Жанри політичного дискурсу. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Зробити презентацію у Power Point на одну із запропонованих тем: - «Біографія політика як різновид політичного тексту». - «Політична програма: структурні й семантичні особливості». - «Листівки як знаряддя політичних	2 8

політичні листівки.	<i>маніпуляцій».</i> <i>- «Особливості жанру інтерв'ю».</i> <i>4. Розробити власну політичну листівку і представити свою розробку на практичному занятті.</i> <i>5. Підготувати порівняльний аналіз політичних програм двох політичних партій за вашим власним вибором (Це можуть бути або українські політичні партії, або світові).</i> <i>6. Створити сценарій інтерв'ю з видатним політиком.</i> Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.202-217]; 2 [с.227-244]; 3 [с.401-417]; 4 [с.141-157]; 5 [с.145-157]. Додатковий: 13 [с.200-215]; 14 [с.115-125]; 15 [с.95-120]; 16 [с.263-269]; 17 [с.246-286]; 18 [с.220-231]; 20 [с.3214-3221]; 23 [с.98-117]; 24 [с.125-138]; 27 [с.121-134]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: ключові вектори дискурсу війни в сучасній літературі; поняття «культура рани»; сучасних авторів, які відтворюють дискурс війни; поствоєнні рецепції балканської війни.	Тема 11. Дискурс війни в сучасній літературі. Практичне заняття. Завдання для самостійної роботи студентів: <i>1. Підготувати презентацію у Power Point за результатами ознайомлення із запропонованими літературними творами (одну на вибір):</i> <i>- «Війна поза війною в романі Гаськи Шиян «За спиною»».</i> <i>- «Топографія травми в художній інтерпретації Тамари Горіха Зерня (за романом «Доця»)».</i> <i>- «Шлях гартування смертю, або «Сліди на дорозі» Валерія Ананьєва».</i> <i>- «Закулісся фронтової дійсності</i>	2 14

Вміти: аналізувати сучасні публіцистичні твори; робити висновки і узагальнення; характеризувати війну на Донбасі (тексти і контексти за літературними джерелами); виокремлювати причини, приводи і наслідки воєн; описувати літературу як простір пам'яті.	(Станіслав Асєєв ««Світлий Шлях»: історія одного концтабору»)). - У пошуках утраченого болю (Сара Новіч «Дівчинка на війні»)). - «Травма війни в романі Саши Станішича «Як солдат ремонтував грамофон»)). - «Крізь війну до себе: пам'яттєві мандрівки Горана Войновича в романі «Югославія, моя батьківщина»)). - «Вихід із непритомності, або Життя після травми (за твором С. Дракуліч «Ніби мене нема(є)»)). 2. Скласти реферативне повідомлення на одну із зазначених тем: - «Війна на Донбасі. Тексти і контексти». - «Література як простір пам'яті». - «Поствоєнні реценції балканської війни». Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.250-255]; 2 [с.260-265]; 3 [с.422-427]; 4 [с.160-165]; 5 [с.158-162]. Додатковий: 9 [с.97-105]; 12 [с.1-288]; 19 [с.81-91]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: сутнісний зміст поняття «концепт дискурсу»; методи дослідження комунікативних процесів; парадигми дослідження	Тема 12. Концепт дискурсу та його застосування до аналізу взаємодії політичної й адміністративної комунікації. Лекція. План лекції 1. Аналіз дискурсу в когнітивній перспективі управління комунікативними процесами. 2. Когнітивно-дискурсивний і комунікативно-когнітивний підходи	2

політичного дискурсу. Вміти: аналізувати дискурс в когнітивній перспективі управління комунікативними процесами; характеризувати когнітивно-дискурсивний і комунікативно-когнітивний підходи дослідження комунікативних процесів; описувати дискурсивні характеристики суб'єктів політико-управлінської взаємодії.	як методи дослідження комунікативних процесів. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.261-278]; 2 [с.267-277]; 3 [с.528-565] 4 [с.168-188]; 5 [с.163-185]. Додатковий: 9 [с.110-130]; 11 [с.57-110]; 21 [с.10-40]; 23 [с.118-134]; 24 [с.140-151]; 25 [с.98-117]; 26 [с.28-37]; 27 [с.135-152]; 29 [с.43-60]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Парадигми дослідження політичного дискурсу. Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Підготуватися до круглого столу на тему: «Дискурсивні характеристики суб'єкта політико-управлінської взаємодії». 4. Ознайомитися з наявними в науковій літературі поглядами психолінгвістів на структуру мовної особистості і скласти таблицю: <table><tr><td>Структурні компоненти</td><td>Складові компоненти</td><td>Рівень</td><td>Змістовні складові</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Структурні компоненти	Складові компоненти	Рівень	Змістовні складові									2 8
Структурні компоненти	Складові компоненти	Рівень	Змістовні складові											

	5. Написати есе на тему: «Ми не повинні шукати героїв, ми повинні шукати хороші ідеї». Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.261-278]; 2 [с.267-277]; 3 [с.528-565] 4 [с.168-188]; 5 [с.163-185]. Додатковий: 9 [с.110-130]; 11 [с.57-110]; 21 [с.10-40]; 23 [с.118-134]; 24 [с.140-151]; 25 [с.98-117]; 26 [с.28-37]; 27 [с.135-152]; 29 [с.43-60]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
Знати: теоретико-методологічні засади дослідження політичної комунікації; особливості політичного дискурсу; комунікативні стратегії політичного дискурсу: характеристики та дискурсивні методи виокремлення. Вміти: пояснювати вплив політичного дискурсу на систему державного	Тема 13. Особливості політичного дискурсу та його вплив на систему державного управління. Лекція. План лекції 1. Теоретико-методологічні засади дослідження політичної комунікації. 2. Комунікативні стратегії політичного дискурсу: характеристики та дискурсивні методи виокремлення. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.280-295]; 2 [с.278-279]; 3 [с.570-588]; 4 [с.191-202]; 5 [с.186-196]. Додатковий: 9 [с.135-155]; 11 [с.111-161]; 16 [с.263-269]; 18 [с.234-247]; 21 [с.45-70]; 23 [с.135-157]; 25 [с.118-131]; 26 [с.38-43]; 27 [с.153-178]; 29 [с.43-60]. Інтернет-ресурси: 30-37. Практичне заняття. Роль політичного дискурсу в системі державного управління.	2 2

управління; характеризувати регулятивні можливості діалогічності у політичній комунікації.	Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до опитування та експрес-контролю. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Підготуватися до дискусії на тему: «Регулятивні можливості діалогічності у політичній комунікації». 4. Використовуючи Internet продивитися відео передвиборчих дебатів американських кандидатів в президенти. Підготувати реферативне повідомлення за результатами перегляду, виходячи з основних характеристик політичної комунікації. 5. Виконати творче завдання: скласти план перебігу Ваших передвиборчих дебатів і презентувати його на практичному занятті. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.280-295]; 2 [с.278-279]; 3 [с.570-588]; 4 [с.191-202]; 5 [с.186-196]. Додатковий: 9 [с.135-155]; 11 [с.111-161]; 16 [с.263-269]; 18 [с.234-247]; 21 [с.45-70]; 23 [с.135-157]; 25 [с.118-131]; 26 [с.38-43]; 27 [с.153-178]; 29 [с.43-60]. Інтернет-ресурси: 30-37.	8
Знати: шляхи	Тема 14. Шляхи вдосконалення та	

вдосконалення та розвитку політичного дискурсу; можливості політичного дискурсу на шляху становлення інформаційного суспільства.	розвитку політичного дискурсу. Лекція. План лекції 1. Консенсус дискурсів як ресурс політичного управління на етапі моделізації України. 2. Можливості політичного дискурсу на шляху становлення інформаційного суспільства. Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [296-300]; 2 [280-288]; 3 [592-615]; 4 [205-212]; 5 [197-202]. Додатковий: 11 [265-317]; 14 [250-298]; 21 [80-120]; 23 [158-200]; 24 [152-164]; 25 [132-176]; 26 [44-55]; 27 [179-234]; 29 [43-60]. Інтернет-ресурси: 30-37.	2
Вміти: характеризувати консенсус дискурсів як ресурс політичного управління на етапі модернізації України; аналізувати політичний дискурс як пріоритет демократичного суспільства.	Практичне заняття. Перспективи та тенденції розвитку політичного дискурсу.	2
	Завдання для самостійної роботи студентів: 1. Проаналізувати зміст лекційного матеріалу та доповнити його за визначеними джерелами. Підготуватися до комплексної контрольної роботи. 2. Використовуючи словники, скласти власний словник термінів з теми. 3. Написати есе на тему: «Політичний дискурс – пріоритет демократичного суспільства» та створити презентацію в Power Point. 4. Підготуватися до виконання творчого завдання: скласти промову політика, використовуючи наступні словосполучення:	8

	- мирне розлучення; - акула політики; - політичний фарс; - важіль тиску; - потайна пружина; - чесна гра; - поле битви; - гарний розклад; - політична арена; - запах грошей. <i>На практичному занятті передбачається робота у малих групах. Сутність творчого завдання буде конкретизована викладачем під час практичного заняття.</i> Список рекомендованих джерел: Основний: 1 [с.296-300]; 2 [с.280-288]; 3 [с.592-615]; 4 [с.205-212]; 5 [с.197-202]. Додатковий: 11 [с.265-317]; 14 [с.250-298]; 21 [с.80-120]; 23 [с.158-200]; 24 [с.152-164]; 25 [с.132-176]; 26 [с.44-55]; 27 [с.179-234]; 29 [с.43-60]. Інтернет-ресурси: 30-37.	
	Разом	180
	Підсумковий результат	екзамен

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ²

Основний

1. Bourdieu P. Language and Symblic Power. Cambridge: Harvard Univ. Press, 2019. 301p.
2. Brown G., Yule G. Discourse Analysis. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 2020. 288p.
3. Chomsky N. Language and Politics. Montreal and New York: Black Rose Books, 2019. 638p.

² У бібліотеці ДЕТУ зазначених видань немає.

4. Corcoran P.E. Political Language and Rhetoric. Austin: Univ. of Texas Press, 2019. 2016 p.

5. Wilson J. Politically Speaking: the Pragmatic Analysis of Political Language. Cambridge: Basil Blackwell, 2021. 203 p.

Додатковий

6. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра, 2017. 205 с.

7. Бутова І. Політичний дискурс як об'єкт лінгвістичних досліджень // Вісник Львів. ун-ту. Серія: Іноземні мови. Львів, 2009 Вип. 16. С.232-238.

8. Ковальова О. Політичний дискурс: сучасні лінгвістичні інтерпретації // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 27, Т. 2, 2020. С.101-107.

9. Кондратенко Н.В. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності: Монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007. 156с.

10. Нагорна Л.П. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. Київ: Світогляд, 2019. 316 с.

11. Попович Н. Державно-управлінський дискурс у структурі політико-адміністративної комунікації: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 360 с.

12. Пухонська О. Поза межами бою. Дискурс війни в сучасній літературі. Київ: Discursus, 2022. 288 с.

13. Селіванова О.А. Основи лінгвістичної теорії тексту і комунікації. Київ: Фітосоціоцентр, 2018. 336 с.

14. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: монографія. Київ, 2017. 392с.

15. Славова Л.С. Мовна особистість лідера у дзеркалі політичної лінгвоперсонології: США – Україна. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2019. 360 с.

16. Шевчук Н.С. Особливості політичного дискурсу: зміст, функції, жанрове втілення // Вісник ДАКККиМ Політологія. Вип. 1. 2013. С. 263-269.

17. Шейгал О.Й. Семіотика політичного дискурсу. Київ: Світогляд, 2019. 326 с.

18. Allan K., Burrige K. Euphemism and Dysphemism: Language Used as Shield and Weapon. New York, Oxford: Oxford University Press. 2017. 263 p.

19. Brekl H.E. War with Words // Language, Power and Ideology. Amsterdam. Philadelphia: John Benjamins Publ. Co., 1989. P. 81-91.

20. Chilton P.A. Politics and Language // The Encyclopedia of Language and Linguistics. Ed. R.E. Asher. Oxford; New York: Pergamon Press, 2014. P. 3214-3221.
21. Coulthard M. An Introduction to Discourse Analysis. London: Longman, 2017. 195 p.
22. Dijk T.A. van Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments // The Language and Politics of Exclusion: Others in Discourse. Thousand Oaks: Sage Publications, 2007. P.31-64.
23. Ealy S. Communication, Speech and Politics. Washington, D.C.: University Press of America, 1981. 244 p.
24. Edelman M. Political Language: Words that Succeed and Policies that Fail. New York: Academic Press, 2017. 164 p.
25. Geis M.L. The Language of Politics. New York: Springer-Verlag, 2018. 189 p.
26. Hacker K.L. Political Linguistic Discourse Analysis // The Theory and Practice of Political Communication Research. New York: State University of New York Press, 2016. P. 28-55.
27. Meadow R.G. Politics as Communication. Norwood (New Jersey): Ablex Publ. Co., 2018. 269 p.
28. Obeng S.G. Language and Politics: Indirectness in Political Discourse // Discourse and Society. Vol. 8, No 1, 2017. P. 48-83.
29. Seidel G. Political Discourse Analysis // Handbook of Discourse Analysis. Vol. 4. London: Academic Press, 2015. P.43-60.

Інтернет-ресурси

30. Мережевий каталог Internet Services List. – Режим доступу: www.spectracom.com
31. Мережевий каталог Excite. – Режим доступу: www.excite.com
32. Мережевий каталог Magellan. – Режим доступу: www.mckinley.com
33. Мережевий каталог Lycos. – Режим доступу: www.lycos.com
34. <http://www.mon.gov.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
35. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
36. <http://free.net> FREENET (The Network For Research Education and Engineering) – корпоративна комерційна комп'ютерна мережа, що поєднує наукові й освітні мережі.
37. Студентська електронна бібліотека «Читалка». – Режим доступу: <http://www.chitalka.net.ua>